

Oświadczenie złożone przez senatora Ryszarda Knosalę na 51. posiedzeniu Senatu w dniu 26 marca 2010 r.

Oświadczenie skierowane do ministra finansów Jana Vincenta-Rostowskiego

W ostatnim czasie docierają do mnie niepokojące sygnały o zamiarze reorganizacji terytorialnej struktury izb celnych. Konsekwencją wspomnianych zmian ma być likwidacja niektórych izb celnych, w tym również Izby Celnej w Opolu, której zadania włączone zostałyby do właściwości Izby Celnej w Katowicach.

Na wstępie wypada zauważyć, że aktualna właściwość terytorialna regulowana jest rozporządzeniem ministra finansów z dnia 23 października 2009 r. w sprawie utworzenia izb celnych i urzędów celnych oraz określenia ich siedzib. Określona w rozporządzeniu struktura pokrywa się z podziałem terytorialnym państwa na szczeblu wojewódzkim. Funkcjonujące obecnie rozwiązanie należy ocenić jako korzystne, ponieważ z jednej strony gwarantuje ono dobry dostęp do organów odwoławczych obywatelom oraz podmiotom gospodarczym, a z drugiej strony ułatwia również współpracę izb celnych z innymi organami szczebla wojewódzkiego.

Likwidacja Izby Celnej w Opolu spowoduje, moim zdaniem, znaczne pogorszenie dostępności dla obywateli i podmiotów gospodarczych drogi odwoławczej w sprawach z zakresu działania organów celnych, bowiem w tym przypadku właściwą będzie Izba Celna w Katowicach. To z kolei implikować będzie dalsze konsekwencje dla mieszkańców województwa opolskiego – ewentualna skarga na czynności Izby Celnej w Katowicach rozpatrywana będzie przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach.

Reorganizacja struktury izb celnych oznacza również dokonanie niebezpiecznego wyłomu w strukturze administracji rządowej na terenie województwa opolskiego. Wskazane działanie nie tylko utrudni współpracę poszczególnych organów, ale również zwiększy jej koszty. W niektórych przypadkach skutkiem zmian będzie istotny spadek liczby spraw załatwianych przez instytucje, które obecnie powiązane są proceduralnie z Izbą Celną w Opolu (w przypadku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu nawet o 40%). Można mieć zatem pewne obawy, czy pozbawienie województwa opolskiego jednego z organów administracji rządowej nie pociągnie za sobą likwidacji kolejnych instytucji.

Warto zauważyć, że Izba Celna w Opolu prezentuje bardzo wysoki poziom merytoryczny. Jak wynika z danych statystycznych Naczelnego Sądu Administracyjnego, w 2009 r. spośród 149 spraw załatwionych wyrokiem w zakresie rozpatrzenia skargi na akty i czynności Izby Celnej w Opolu, jedynie w 7 przypadkach sąd podzielił argumenty skarżącego. Oznacza to, że jedynie w 5% przypadków działań opolskiej izby celnej sąd nie przyznał racji izbie celnej. Podkreślić należy, że jest to najlepszy wynik w kraju. Dla porównania, średnia krajowa wynosi 30%, a najgorsze wyniki osiągają w tym zestawieniu: Izba Celna w Toruniu (53%), Izba Celna w Krakowie (44%), Izba Celna w Łodzi (42%) oraz Izba Celna w Białymstoku (41%). W przypadku Izby Celnej w Katowicach wynik ten jest na poziomie 26%. Zaprezentowane dane świadczą jednoznacznie o tym, że Izba Celna w Opolu, mimo iż jest najmniejszą tego typu jednostką w kraju, funkcjonuje bardzo dobrze.

Mając na uwadze powyższe, pragnę podkreślić, że wszelkie analizy w zakresie obciążenia zadaniami, skuteczności działania lub wydajności pracy poszczególnych izb celnych powinny być przeprowadzane przede wszystkim z uwzględnieniem wartości względnych. Analizy takie powinny polegać w szczególności na porównaniu liczby spraw załatwianych przez izby celne do liczby zatrudnionych tam osób. Porównywanie wartości bezwzględnych z założenia stawia w gorszym świetle niewielkie jednostki.

Mając na uwadze przedstawione argumenty, w trosce o los pracowników i funkcjonariuszy opolskiej jednostki zwracam się do Pana Ministra z prośbą o zaniechanie działań zmierzających do likwidacji Izby Celnej w Opolu.

Z wyrazami szacunku
Ryszard Knosala